

Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym
w VIII Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół Medycznych i Ogólnokształcących
im. H. Chrzanowskiej w Bielsku – Białej

Podstawa prawna

- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) – art. 5, art. 10. ust. 1, art. 68. ust. 1.*
- *Ustawa z 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz.U. z 2019 r. poz. 1978).*
- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327) – art. 44b ust. 8, art. 44c.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 373) – § 2.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1309).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280).*

I. Obowiązki rodzica:

1. W przypadku ucznia rozpoczynającego naukę w szkole rodzic najpóźniej do 15 września powinien dostarczyć wychowawcy informacje o stanie zdrowia dziecka przewlekle chorego, objawach choroby, zagrożeniach zdrowotnych, przyjmowanych lekach i ich wpływie na organizm.
2. Jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły rodzic powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę.
3. Rodzic jest zobowiązany do stałej współpracy z wychowawcą, pielęgniarką szkolną.
W odniesieniu do ucznia z chorobą przewlekłą, kiedy występuje konieczność stałego podawania mu leków w szkole, rodzice dziecka zobowiązani są do przedłożenia informacji:
 - na jaką chorobę dziecko choruje,
 - jakie leki na zlecenie lekarza zażywa (nazwa leku, sposób dawkowania)
 - konieczne jest również dołączenie zlecenia lekarskiego oraz pisemnego upoważnienia pielęgniarce do podawania dziecku leków; w czasie nieobecności pielęgniarki w szkole - w sytuacji, gdy stan zdrowia ucznia wymaga podania leku lub wykonania innych czynności (np. kontroli poziomu cukru we krwi chorego ucznia na cukrzycę; podawanie leku drogą wziewną uczniowi choremu na astmę) - czynności te mogą wykonywać również inne osoby (w tym: sam uczeń, rodzic, nauczyciel), jeżeli odbyły przeszkolenie w tym zakresie. Osoby przyjmujące zadanie muszą wyrazić na to zgodę, zaś posiadanie wykształcenia medycznego nie jest wymogiem koniecznym.

II. Obowiązki Dyrektora:

1. Jeśli w szkole jest uczeń przewlekle chory, dyrektor szkoły zobowiązany jest przygotować nauczycieli i pracowników administracji i obsługi do pracy z tym uczniem oraz do stałego udzielania pomocy i wsparcia tak, aby zapewnić mu optymalne warunki pobytu.
2. Współpracuje z rodzicami, ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opiekę zdrowotną.

III. Obowiązki pielęgniarki szkolnej:

1. Pielęgniarka szkolna sprawuje opiekę nad uczniami z chorobami przewlekłymi, w tym realizuje świadczenia pielęgniarskie wyłącznie na podstawie zlecenia lekarskiego i w porozumieniu z lekarzem, na którego liście świadczeniobiorców znajduje się uczeń.

2. Współpracuje z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej i wymienia z nim informacje dotyczące rozpoznania, sposobu leczenia, sposobu podawania leków, w zakresie niezbędnym do realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.
3. Współpracuje z rodzicami w realizacji zaleceń lekarza.
4. Współpracuje z dyrektorem szkoły w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów.

IV. Obowiązki wychowawcy:

1. Wychowawca jest zobowiązany do przekazania informacji Radzie Pedagogicznej i pozostałym pracownikom szkoły o sposobach postępowania z chorym uczniem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

V. Obowiązki nauczycieli:

1. Nauczyciele są zobowiązani dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także do objęcia go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. W przypadku nasilenia choroby u ucznia podczas pobytu w szkole nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji pielęgniarkę szkolną, rodziców lub prawnych opiekunów. W uzasadnionych przypadkach pielęgniarka szkolna wzywa pogotowie ratunkowe. W sytuacji, gdy pielęgniarki nie ma w szkole pogotowie wzywa nauczyciel/pracownik administracji, na którego zajęciach aktualnie przebywa uczeń.

VI. Główne sposoby pomocy przewlekle choremu uczniowi realizowane przez nauczycieli, pracowników administracji i obsługi:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego oraz zaufania do grupy i nauczyciela
- budowanie przyjaznych relacji w zespole klasowym,
- traktowanie chorego ucznia jako pełnoprawnego członka klasy,
- uwrażliwianie uczniów zdrowych na potrzeby ucznia chorego,
- uwrażliwianie ucznia chorego na potrzeby innych uczniów,
- motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi uczniami,
- motywowanie do aktywności i rozwoju zainteresowań,
- pomoc w nadrobieniu zaległości szkolnych, dostosowanie wymagań do aktualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
- zapewnienie uczniowi wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- stała współpraca z rodzicami, pielęgniarką i nauczycielami

Uczeń z astmą

NAKAZY

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych.
2. Uczeń, który ma objawy choroby po wysiłku, powinien przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.
4. W przypadku wystąpienia u ucznia objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku zażyć środek rozkurczowy.

ZAKAZY

1. W okresie pylenia roślin w/w uczniowie nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinni uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto.
2. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku.

OGRANICZENIA

1. Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.
2. Uczeń uczulony na pokarmy powinien mieć adnotacje od rodziców, co może jeść w sytuacjach, które mogą wywołać pojawienie się objawów uczulenia.

Uczeń z cukrzyca

OBJAWY HIPOGLIKEMII – niedocukrzenia:

1. Bładość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk.
2. Ból głowy, ból brzucha.
3. Szybkie bicie serca.
4. Uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia.
5. Osłabienie, zmęczenie.
6. Problemy z koncentracją, zapamiętywaniem.
7. Chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka.
8. Napady agresji lub wesołkowatości.
9. Ziewanie/senność.
10. Zaburzenia mowy, widzenia i równowagi.
11. Zmiana charakteru pisma.
12. Uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania.
13. Kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub traci przytomność.
14. Drgawki.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII :

1. Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.
2. Podać węglowodany proste (sok owocowy, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód)
3. Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach.

NIE WOLNO

1. Zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego.

OBJAWY HIPERGLIKEMII

1. Wzmożone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.
2. Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.
3. Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia.

Jeżeli do ww. objawów dołączą:

1. ból głowy, ból brzucha
2. nudności i wymioty
3. ciężki oddech **może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej.**

Należy wtedy bezzwłocznie:

1. Zbadać poziom glukozy.
2. Skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII

1. Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna).
2. Uzupełniamy płyny (uczeń powinien dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5-2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna).
3. W razie stwierdzenia hiperglikemii uczeń nie powinien jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Uczeń z padaczką

W RAZIE WYSTĄPIENIA NAPADU NALEŻY:

1. Przede wszystkim zachować spokój.
2. Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.
3. Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.
4. Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

NIE WOLNO:

1. Podnosić ucznia.
2. Krępować jego ruchów.
3. Wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.

Uczeń z ADHD, czyli zespołem hiperkinetycznym

W pracy szkolnej uczniowie z ADHD wymagają od nauczycieli:

1. Poznania i zrozumienia specyficznych zachowań i emocji ucznia (tj.: brak koncentracji na szczegółach, trudności z utrzymaniem uwagi na zadaniach i grach, nierespektowanie podanych kolejno instrukcji, kłopoty z dokończeniem zadań i wypełnianiem codziennych obowiązków, dezorganizacja, szybkie rozpraszanie się pod wpływem bodźców zewnętrznych, nadmierna ruchliwość i gadatliwość, przerywanie bądź wtrącanie się do rozmowy).
2. Akceptacji, pozytywnego wsparcia, nasilonej w stosunku do innych uczniów uwagi i zainteresowania.
3. Organizacji środowiska zewnętrznego w formie porządku i ograniczenia bodźców.
4. Stosowania wzmocnień (pochwał, nagród).
5. Skutecznego komunikowania (krótkie instrukcje, powtarzanie).
6. Konsekwencji w postępowaniu i ustalenia obowiązującego systemu norm i zasad.
7. Elastyczności pracy dającej możliwość dodatkowej aktywności i rozładowania emocji.

Uczeń z zaburzeniami lękowymi

1. Jeśli nauczyciel zauważy powtarzające się zaburzenia lękowe powinien ten fakt zgłosić rodzicom ucznia.
2. Zasady postępowania z uczniem z zaburzeniami lękowymi:
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w relacji uczeń- nauczyciel- klasa
 - stosowanie pochwał nawet za małe osiągnięcia
 - ograniczenie odpytywania na forum klasy
 - normalizowanie reakcji lękowych i pokazywanie adaptacyjnej funkcji lęku
 - uczenie techniki rozwiązywania problemów i radzenia sobie ze stresem.